

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่องการพัฒนา รูปแบบภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียน ประถมศึกษา สังกัดสำนักงานแผนกศึกษาธิการและกีฬา นครโกสอนพนมวิหาร แขวงสะหวันนะเขต สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัย แบ่งออกเป็น 2 ระยะ ซึ่งมีรายละเอียดตามลำดับ ดังนี้

ระยะที่ 1 การพัฒนารูปแบบภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียน ประถมศึกษา สังกัดสำนักงานแผนกศึกษาธิการและกีฬา นครโกสอนพนมวิหาร แขวงสะหวันนะเขต สาธารณรัฐ ประชาธิปไตยประชาชนลาว

ในระยะที่ 1 ผู้วิจัยมีขั้นตอนการดำเนินการวิจัย มีรายละเอียด ดังนี้

1. ความมุ่งหมาย

เพื่อพัฒนารูปแบบภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานแผนกศึกษาธิการและกีฬา นครโกสอนพนมวิหาร แขวงสะหวันนะเขต สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว โดยการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องและ การสัมภาษณ์ผู้ทรงวุฒิ

2. กลุ่มเป้าหมาย

กลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการสัมภาษณ์ มีจำนวน 9 คน ได้แก่ หัวหน้า/ รองหัวหน้าแผนกศึกษาธิการและกีฬาแขวงสะหวันนะเขต จำนวน 4 คน และผู้อำนวยการ โรงเรียน จำนวน 5 คน ปีการศึกษา 2561 โดยใช้วิธีการเลือกแบบเจาะจง (Purposive sampling) มีรายชื่อผู้ทรงวุฒิ ดังนี้

2.1 หัวหน้า/รองหัวหน้าแผนกศึกษาธิการและกีฬาแขวงสะหวันนะเขต ประกอบด้วย

2.1.1 นายหลิงทอง แสงดาววัน ตำแหน่งหัวหน้าแผนกศึกษาธิการและ กีฬาแขวงสะหวันนะเขต สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว

2.1.2 นายคุณคำ ลาชะพน ตำแหน่งรองหัวหน้าแผนกศึกษาธิการและ
กีฬาแขวงสะหวันนะเขต สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว

2.1.3 นายสีอุตอน ทองสุวัน ตำแหน่งรองหัวหน้าแผนกศึกษาธิการและ
กีฬาศึกษานิเทศก์ชำนาญงาน แขวงสะหวันนะเขต สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว

2.2.4 นายจันทะບູນ ປີສວນຍະມາດ ตำแหน่งรองหัวหน้าแผนกศึกษาธิการ
และกีฬา นครโกสอนพมวิหาร แขวงสะหวันนะเขต สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว

2.2 ผู้อำนวยการโรงเรียน ประกอบด้วย

2.2.1 นายโกสอน ร่มโพธิจัก ตำแหน่งผู้อำนวยการโรงเรียนประถมศึกษา
นครโกสอนพมวิหาร แขวงสะหวันนะเขต สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว

2.2.2 นายอ๋อนสิง เรืองอุไท ตำแหน่งผู้อำนวยการโรงเรียนประถมศึกษา
นครโกสอนพมวิหาร แขวงสะหวันนะเขต สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว

2.2.3 นายหวันแหวนแก้ว สีหานวง ตำแหน่งผู้อำนวยการโรงเรียน
ประถมศึกษา โพนสะหวัน แขวงสะหวันนะเขต สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว

2.2.4 นางเพ็ดสะหมอน สีวิไล ตำแหน่งผู้อำนวยการโรงเรียน
ประถมศึกษา แขวงสะหวันนะเขต สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว

2.2.5 นางแก้วดวงใจ แก้ววงแสง ตำแหน่งผู้อำนวยการโรงเรียน
ประถมศึกษาสามัคคีแขวงสะหวันนะเขต สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว

3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

แบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้างเกี่ยวกับองค์ประกอบกระบวนการ
ประสิทธิผลของภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงาน
แผนกศึกษาธิการและกีฬา นครโกสอนพมวิหาร แขวงสะหวันนะเขต สาธารณรัฐ
ประชาธิปไตยประชาชนลาว 1 ชุด คือ แบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้างเกี่ยวกับ
องค์ประกอบกระบวนการ ประสิทธิผลของภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียน
ประถมศึกษา สังกัดสำนักงานแผนกศึกษาธิการและกีฬา นครโกสอนพมวิหาร
แขวงสะหวันนะเขต สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวและความคิดเห็นต่อรูปแบบ
การพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงาน
แผนกศึกษาธิการและกีฬา นครโกสอนพมวิหาร แขวงสะหวันนะเขต สาธารณรัฐ
ประชาธิปไตยประชาชนลาว

4. การสร้างและการหาคุณภาพของเครื่องมือ

4.1 การสร้างเครื่องมือ มีขั้นตอนการวิจัย ดังนี้

4.1.1 ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง องค์ประกอบกระบวนการ ประสิทธิภาพของภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียน ประถมศึกษา สังกัดสำนักงานแผนกศึกษาธิการและกีฬา นครโกสอนพนมวิหาร แขวงสะพานนะเขต สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวตามกรอบแนวคิดของการวิจัยที่กำหนดไว้เพื่อร่างแบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง

4.1.2 สร้างแบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้างเกี่ยวกับองค์ประกอบ กระบวนการ ประสิทธิภาพของภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานแผนกศึกษาธิการและกีฬา นครโกสอนพนมวิหาร แขวงสะพานนะเขต สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวตามความมุ่งหมายของการวิจัย

4.1.3 นำแบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้างให้คณะกรรมการ วิทยานิพนธ์ตรวจสอบความถูกต้องเชิงเนื้อหาและปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะ

4.1.4 นำแบบสัมภาษณ์ไปดำเนินการสัมภาษณ์ผู้ทรงวุฒิและสรุป รวบรวม วิเคราะห์ผลที่ได้จากการสัมภาษณ์

4.1.5 นำผลที่ได้จากการศึกษาเอกสาร งานวิจัยที่เกี่ยวข้องและ การสัมภาษณ์มาร่างเป็นแบบสอบถาม

4.2 การหาคุณภาพของเครื่องมือ

4.2.1 นำแบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้างที่สร้างขึ้นให้ คณะกรรมการวิทยานิพนธ์ตรวจสอบความถูกต้องด้านเนื้อหา

4.2.2 ปรับปรุง แก้ไขตามข้อเสนอแนะของคณะกรรมการวิทยานิพนธ์

4.2.3 จัดทำแบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้างทั้งหมดเป็นฉบับสมบูรณ์

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับการพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการของ ผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานแผนกศึกษาธิการและกีฬา นครโกสอนพนมวิหาร แขวงสะพานนะเขต สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ผู้วิจัย นำมาจัดหมวดหมู่ เรียงลำดับตามกรอบแนวคิดของการวิจัย แล้วสรุปเชิงเนื้อหา

**ระยะที่ 2 การตรวจสอบความเหมาะสมของรูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำ
ทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงาน
แผนกศึกษาธิการและกีฬา นครโกสอนพนมวิหาร
แขวงสะหวันนะเขต สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว**

ในระยะที่ 2 ผู้วิจัยมีขั้นตอนการดำเนินการวิจัย มีรายละเอียด ดังนี้

1. ความมุ่งหมาย

เพื่อตรวจสอบความเหมาะสมของรูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการ
ของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานแผนกศึกษาธิการและกีฬา
นครโกสอนพนมวิหาร แขวงสะหวันนะเขต สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว
ที่พัฒนาขึ้นมีความเหมาะสม

2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

2.1 ประชากร

ประชากรในการวิจัยครั้งนี้ประกอบด้วย ผู้บริหารโรงเรียน
จำนวน 24 คน และครูผู้สอน จำนวน 152 คน รวมทั้งสิ้นจำนวน 176 คน สังกัดสำนักงาน
แผนกศึกษาธิการและกีฬา นครโกสอนพนมวิหาร แขวงสะหวันนะเขต สาธารณรัฐ
ประชาธิปไตยประชาชนลาว

2.2 กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่าง ในการวิจัยครั้งนี้ประกอบด้วย ผู้บริหารโรงเรียน จำนวน
12 คนและครูผู้สอน จำนวน 80 คน รวมทั้งสิ้นจำนวน 92 คน ปีการศึกษา 2561
ใช้วิธีสุ่มแบบอย่างง่าย โดยใช้เกณฑ์ร้อยละ 50 ของแต่ละโรงเรียน (ยกเว้นโรงเรียน
ธาตุอิงรังมีครูผู้สอนน้อยจึงขอใช้ทั้งโรงเรียน) ซึ่งมีรายละเอียดของประชากรและ
กลุ่มตัวอย่าง ดังตาราง 6

ตาราง 6 ประชากรและกลุ่มตัวอย่างของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานแผนก
ศึกษาธิการและกีฬา นครโกสอนพนมวิหาร แขวงสะหวันนะเขต สาธารณรัฐ
ประชาธิปไตยประชาชนลาว

ชื่อโรงเรียนประถมศึกษา	ประชากร (คน)		กลุ่มตัวอย่าง (คน)	
	ผู้บริหาร โรงเรียน	ครูผู้สอน	ผู้บริหาร โรงเรียน	ครูผู้สอน
1. โรงเรียนบ้านสุนันทา	2	17	1	9
2. โรงเรียนบ้านโพนสะหวัน	2	18	1	9
3. โรงเรียนบ้านสามัคคี	2	16	1	8
4. โรงเรียนบ้านโนนหินแร่	2	10	1	5
5. โรงเรียนบ้านโพนสะหว่าง	2	12	1	6
6. โรงเรียนบ้านหนองผี	2	12	1	6
7. โรงเรียนบ้านหนองเต็น	2	10	1	5
8. โรงเรียนบ้านโพนลิม	2	16	1	8
9. โรงเรียนบ้านห้วย	2	11	1	5
10. โรงเรียนบ้านผักชะ	2	10	1	5
11. โรงเรียนบ้านชอกเหนือ	2	12	1	6
12. โรงเรียนธาตุอิงรัง	2	8	1	8
รวม	24	152	12	80
รวมกลุ่มตัวอย่าง			92	

ที่มา : แผนกศึกษาและกีฬา นครโกสอนพนมวิหาร แขวงสะหวันนะเขต สาธารณรัฐ
ประชาธิปไตยประชาชนลาว (2561, หน้า 54).

3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยกำหนดเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ออกเป็น 2 ตอน

ตอนที่ 1 คุณลักษณะส่วนบุคคล มีลักษณะเป็นแบบรายการตรวจสอบ (Check List) ได้แก่ เพศ ตำแหน่ง การศึกษาและประสบการณ์ทำงาน

ตอนที่ 2 แบบตรวจสอบความเหมาะสมของรูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานแผนกศึกษาธิการและกีฬา นครโกสอนพนมวิหาร แขวงสะหวันนะเขต สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวที่

พัฒนาขึ้นมีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ได้แก่ มากที่สุด มากปานกลาง น้อย น้อยที่สุด

4. การสร้างและหาคุณภาพของเครื่องมือ

4.1 ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวกับองค์ประกอบกระบวนการ ประสิทธิภาพของภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานแผนกศึกษาธิการและกีฬา นครโกสอนพมวิหาร แขวงสะพานนะเขต สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวตามกรอบแนวคิดของการวิจัยที่กำหนดไว้เพื่อร่างรูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา แล้วนำไปสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ

4.2 สร้างร่างแบบสอบถามเพื่อตรวจสอบความเหมาะสมของรูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานแผนกศึกษาธิการและกีฬา นครโกสอนพมวิหาร แขวงสะพานนะเขต สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว

4.3 นำร่างแบบสอบถามให้คณะกรรมการวิทยานิพนธ์ตรวจสอบความถูกต้องเชิงเนื้อหาและปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะ

4.4 นำร่างแบบสอบถามที่พัฒนาขึ้นให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน เพื่อพิจารณาค่าความสอดคล้อง (IOC) และตรวจสอบความเที่ยงตรง โดยใช้เกณฑ์การพิจารณา 0.50 ขึ้นไปถือว่าข้อคำถามใช้ได้ ซึ่งผลการประเมินค่าความสอดคล้องของแบบสอบถามเท่ากับ 1.00 ทุกข้อ

4.5 นำร่างแบบสอบถามที่ได้รับการปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดลองใช้ (Try-out) กับกลุ่มประชากรที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน เพื่อหาค่าอำนาจจำแนกรายข้อ (Discriminate Power) โดยใช้วิธีหาค่าสหสัมพันธ์อย่างง่ายระหว่างคะแนนรายข้อกับคะแนนรวม (Item total Correlation) ตามวิธีการของเพียร์สัน โดยตัดข้อที่มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (Pearson's Product Moment Correlation) ต่ำกว่า 0.23 ตัดออกไปและหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถาม โดยวิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient)

4.6 ผลการค่าอำนาจจำแนกระหว่าง 0.43–0.88 และค่าความเชื่อมั่น ทั้งฉบับเท่ากับ 0.98 มีดังนี้

4.6.1 ปัจจัยที่ส่งผลต่อภาวะผู้นำทางวิชาการ มีค่าอำนาจจำแนก ระหว่าง 0.43–0.83 และค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.97

4.6.2 องค์ประกอบของภาวะผู้นำทางวิชาการ มีค่าอำนาจจำแนก ระหว่าง 0.43–0.83 และค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.97

4.6.3 กระบวนการพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการ มีค่าอำนาจจำแนก ระหว่าง 0.34–0.87 และค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.98

4.6.4 ประสิทธิภาพภาวะผู้นำทางวิชาการ มีค่าอำนาจจำแนกระหว่าง 0.43–0.88 และค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.97

4.7 นำร่างแบบสอบถามที่ได้เสนอกิจกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อพิจารณาตรวจสอบก่อนจัดพิมพ์เป็นฉบับสมบูรณ์ และนำไปใช้ในการเก็บรวบรวม ข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างต่อไป

5. การเก็บรวบรวมข้อมูล

5.1 ผู้วิจัยขอหนังสือราชการจากสำนักงานบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

5.2 แจกแบบสอบถามรูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการของ ผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานแผนกศึกษาธิการและกีฬา นครโกสอนพม วิหาร แขวงสะพานนะเขต สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวกับกลุ่มตัวอย่าง

5.3 เก็บแบบสอบถามด้วยตนเองและทำการติดตามแบบสอบถาม ภายหลังส่งไปได้สองสัปดาห์ทางโทรศัพท์

5.4 ได้รับแบบสอบถามกลับมาทั้งสิ้น จำนวน 92 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100

6. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์

6.1 ผู้วิจัยทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป

6.2 สถิติที่ใช้ในวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ การแจกแจงข้อมูล ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เป็นรายชื่อ โดยให้ระดับคะแนนตามวิธีของ ไคเคอร์ท (Rensis Likert Method) โดยมีเกณฑ์ประเมินค่าเฉลี่ย 5 ระดับ ได้แก่ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด (บุญชม ศรีสะอาด, 2555, หน้า 101) ดังนี้

ระดับ 5 หมายถึง เห็นด้วยต่อความเหมาะสมของรูปแบบการพัฒนา
ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาอยู่ในระดับมากที่สุด

ระดับ 4 หมายถึง เห็นด้วยต่อความเหมาะสมของรูปแบบการพัฒนา
ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาอยู่ในระดับมาก

ระดับ 3 หมายถึง เห็นด้วยต่อความเหมาะสมของรูปแบบการพัฒนา
ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาอยู่ในระดับปานกลาง

ระดับ 2 หมายถึง เห็นด้วยต่อความเหมาะสมของรูปแบบการพัฒนา
ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาอยู่ในระดับน้อย

ระดับ 1 หมายถึง เห็นด้วยต่อความเหมาะสมของรูปแบบการพัฒนา
ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาอยู่ในระดับน้อยที่สุด

การแปลความหมายแบ่งเป็นระดับ (บุญชม ศรีสะอาด, 2555, หน้า 101)

ดังนี้

4.51–5.00 หมายถึง รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการของ
ผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาที่มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด

3.51–4.50 หมายถึง รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการของ
ผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาที่มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก

2.51–3.50 หมายถึง รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการของ
ผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาที่มีความเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลาง

1.51–2.50 หมายถึง รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการของ
ผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาที่มีความเหมาะสมอยู่ในระดับน้อย

1.00–1.50 หมายถึง รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการของ
ผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาที่มีความเหมาะสมอยู่ในระดับน้อยที่สุด

6.3 เกณฑ์การตรวจสอบความเหมาะสมของรูปแบบการพัฒนา
ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงาน
แผนกศึกษาธิการและกีฬา นครโกสอนพมวิหาร แขวงสะพานหะเขต สาธารณรัฐ
ประชาธิปไตยประชาชนลาวที่พัฒนาขึ้น มีความเหมาะสมค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 3.51 ขึ้นไป